

KATE
QUINN

Ο
ΚΩΔΙΚΑΣ
ΤΟΥ
ΡΟΔΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Μετάφραση:
Γωγώ Αρβανίτη

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

*Το φθινόπωρο του 1939 η προέλαση του Χίτλερ
έμοιαζε ακατανίκητη.*

*Για τις στρατιωτικές επικοινωνίες τους
οι Γερμανοί χρησιμοποιούσαν χειρόγραφα κρυπτογραφήματα,
κώδικες τηλετύπου και, πάνω απ' όλα, τις μηχανές Enigma
–φορητές συσκευές κρυπτογράφησης που μετέτρεπαν
τις διαταγές σε ασυναρτησίες, για να προωθούνται
με κώδικα Μορς από ραδιοπομπούς και
να αποκρυπτογραφούνται στο πεδίο.*

*Ακόμα κι αν υποκλέπονταν από τους Συμμάχους
οι ακατανόητες διαταγές, κανένας δεν μπορούσε
να σπάσει τον κώδικα κρυπτογράφησης.*

*Οι Γερμανοί πίστευαν ότι ο Enigma
ήταν απαραβίαστος.*

Έκαναν λάθος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

8 Νοεμβρίου του 1947

Λονδίνο

Το αίνιγμα ήρθε με το απογευματινό ταχυδρομείο, σε έναν σφραγισμένο, βρόμικο φάκελο, που αποδείχτηκε μοιραίος.

Η Όσλα Κένταλ, είκοσι έξι χρονών, καστανομάλλα, με λακκάκια στα μάγουλα, στεκόταν συνοφρωμένη, μόνο με το γαλλικό δαντελένιο κιλοτάκι της και χάλια διάθεση στη μέση ενός μικροσκοπικού διαμερίσματος στο Νάιτςμπριτζ, που ήταν σαν να το είχαν βομβαρδίσει Junkers, και κοίταζε τους μικρούς σωρούς από μετάξι και σατέν να ξεχειλίζουν από κάθε ελεύθερη επιφάνεια. *Δώδεκα Ημέρες Μέχρι τον Γάμο του Αιώνα!* διατυμπάνιζε το σημερινό *Tatler*. Η Όσλα δούλευε στο *Tatler*· είχε αναγκαστεί να γράφει ολόκληρη καταραμένη στήλη. *Τι θα φορέσεις ΕΣΥ στον γάμο;*

Έπιασε μια ροζ σατέν τουαλέτα με πεντάφυλλα μοτίβα από κρυστάλλινες χάντρες κεντημένες στο χέρι. «Εσένα ίσως;» ρώτησε το φόρεμα. «Θα δηλώνεις ότι είμαι πανέμορφη και δεν δίνω δεκάρα που αυτός παντρεύεται άλλη;» Τα μαθήματα χρηστικής συμπεριφοράς στο κολέγιο θηλέων δεν άγγιζαν ποτέ αυτό το ζήτημα. Έτσι κι αλλιώς, ό,τι και να φορούσε στον γάμο, οι

πάντες μέσα στην εκκλησία θα ήξεραν ότι, προτού εμφανιστεί στα πράγματα η μέλλουσα νύφη, η Όσλα και ο γαμπρός ήταν...

Χτύπησε η πόρτα. Η Όσλα έριξε πάνω της μια ρόμπα και πήγε ν' ανοίξει. Το διαμέρισμά της ήταν μια σταλιά, το μόνο που μπορούσε να συντηρεί με τον μισθό της στο *Tatler*, εφόσον ήθελε και να ζει μόνη και στο κέντρο των πραγμάτων. «Χωρίς καμαριέρα, αγάπη μου; Χωρίς θυρωρό;» Η μητέρα της είχε φριξει. «Έλα να μείνεις μαζί μου ώσπου να βρεις σύζυγο. Δεν χρειάζεται να δουλεύεις.» Όμως η Όσλα, έχοντας ζήσει όλα τα χρόνια του πολέμου σε δωμάτια με συγκάτοικους, θα προτιμούσε να μείνει ακόμα και σε ντουλάπα, αρκεί να ήταν όλη δική της.

«Πέρασε ο ταχυδρόμος, δεσποινίς Κένταλ.» Έξω από την πόρτα στεκόταν η σπυριάρα έφηβη κόρη της σπιτονοικοκυράς και το μάτι της έπεσε κατευθείαν στο ροζ φόρεμα που κρεμόταν από τον αγκώνα της Όσλα. «Ωω! Αυτό θα φορέσετε στον βασιλικό γάμο; Σας πάει τέλεια το ροζ!»

Δεν αρκεί να μου πηγαίνει τέλεια το ροζ, σκέφτηκε η Όσλα, παίρνοντας τα γράμματα από το χέρι της κοπέλας. Θέλω να επισκιάσω μια πριγκίπισσα, μια αληθινή πριγκίπισσα, γεννημένη-για-να-φοράει-τιάρα, και η αλήθεια είναι πως δεν μπορώ.

«Σταμάτα», είπε στον εαυτό της, αφού είχε κλείσει την πόρτα της στην κόρη της σπιτονοικοκυράς. «Μην πέσεις σε κατάθλιψη, Όσλα Κένταλ.» Σε όλη τη Βρετανία, γυναίκες σχεδίαζαν τι θα φορούσαν στην πιο γιορτινή περίπτωση μετά την Ημέρα της Νίκης στην Ευρώπη. Οι Λονδρέζοι θα στήνονταν με τις ώρες στους δρόμους για να δουν να περνούν από μπροστά τους οι γαμήλιες άμαξες, φορτωμένες λουλούδια –και η Όσλα είχε πρόσκληση για το Αβαείο του Ουεστμίνστερ! Αν δεν χαιρόταν γι' αυτό, θα ήταν σαν μια από εκείνες τις ανυπόφορες κλαψιάρες του Μειφάρ που πετούσαν ανοησίες του στυλ πόσο βαρετό είναι να παρευρίσκεσαι στο κοινωνικό γεγονός του αιώνα και τι μεπλάς να πρέπει να βγάλεις τα διαμαντικά από την τραπεζική

θυρίδα και αχ, εγώ η καημένη, πόσο κουράζομαι που είμαι προνομιούχα.

«Θα είναι κορυφαίο», είπε η Όσλα με σφιγμένα δόντια. Ξαναμπήκε στο υπνοδωμάτιο και πέταξε τη ροζ τουαλέτα πάνω σε ένα λαμπατέρ. «Κορυφαίο!» Ολόκληρο το Λονδίνο στο πόδι με σημαϊάκια και κομφετί, ο πυρετός του βασιλικού γάμου να εκτοπίζει την παγωνιά του Νοεμβρίου και τη μεταπολεμική μελαγχολία... Η παραμυθένια ένωση της πριγκίπισσας Ελισάβετ Αλεξάνδρα Μαίρη με τον όμορφο αξιωματικό του Ναυτικού Φίλιππο Μαουντμπάτεν (πρώην πρίγκιπα Φίλιππο της Ελλάδας) θα σηματοδοτούσε την αυγή μιας νέας εποχής, όπου θα καταργούνταν επιτέλους το δελτίο στα τρόφιμα και θα μπορούσες να αλείφεις τα σκονς σου με όσο βούτυρο ήθελες. Ναι, η Όσλα ήταν απολύτως υπέρ της αναγγελίας της νέας εποχής με μια φαντασμαγορική γιορτή –άλλωστε είχε πετύχει κι αυτή ένα καλό τέλος για το προσωπικό της παραμύθι, σύμφωνα με όλες τις γυναικείες προσδοκίες. Είχε μια έντιμη θητεία στην υπηρεσία της πατρίδας στον πόλεμο, έστω κι αν δεν θα μπορούσε ποτέ, μα ποτέ, να μιλήσει γι' αυτήν· είχε ένα διαμέρισμα στο Νάιτςμπριτζ, που το συντηρούσε με τον μισθό της· είχε μια πλούσια γκαρνταρόμπα με κομμάτια που ήταν όλα η τελευταία λέξη της μόδας· αρθρογραφούσε στο *Tatler* γράφοντας διασκεδαστικές μπούρδες... Συν έναν αρραβωνιαστικό που της είχε περάσει στο χέρι ένα αστραφτερό σμαράγδι –να μην τον ξεχνάμε κι αυτόν. Όχι, η Όσλα Κένταλ δεν είχε καμία δικαιολογία να πέσει σε κατάθλιψη. Εξάλλου η όλη ιστορία με τον Φίλιππο ήταν πριν από χρόνια.

Παρ' όλα αυτά, αν είχε τη δυνατότητα να σκαρώσει μια καλή δικαιολογία ώστε να λείπει από το Λονδίνο, να βρίσκεται γεωγραφικά αλλού (στην έρημο Σαχάρα, στις ερημιές του Βόρειου Πόλου, οπουδήποτε), όταν ο Φίλιππος θα έσχυβε το ξανθό κεφάλι του και θα έδινε τον γαμήλιο όρκο του στη μελλοντική

βασιλίτσα της Αγγλίας, η Όσλα θα την είχε εκμεταλλευτεί χωρίς δεύτερη σκέψη.

Ανακατεύοντας αφηρημένα με το ένα χέρι τα σγουρά αχτένιστα μαλλιά της, ξεδιάλεξε με το άλλο τους φακέλους. Προσκλήσεις, λογαριασμοί κι άλλες προσκλήσεις... και ένας μικρός τετράγωνος, λεκιασμένος φάκελος. Και μέσα στον φάκελο, αντί για γράμμα, ένα κομμάτι χαρτί με μερικές χειρόγραφες αράδες από γράμματα του αλφάβητου στη σειρά που δεν έβγαζαν νόημα.

Ο κόσμος πήρε απότομα κλίση και η Όσλα βρέθηκε στο παρελθόν: μυρωδιά από κοκ που καιγόταν σε μαντεμένα σόμπα και από υγρό μάλλινο πουλόβερ αντί για λούστρο επίπλων και χαρτί ταπετσαρίας· σύρσιμο μολυβιών σε χαρτί αντί για το βουητό της λονδρέζικης κυκλοφορίας. *Ος, τι σημαίνει Klappenschrank; Ποια έχει το γερμανικό λεξικό;*

Η Όσλα δεν μπήκε καν στη διαδικασία να αναρωτηθεί ποιος είχε στείλει αυτό το χαρτί –μες στο μυαλό της, τα παλιά κυκλώματα πήραν μπροστά χωρίς ούτε ένα ρετάρισμα: *Μη ρωτάς, απλώς κάν' το. Έσερνε ήδη τα δάχτυλά της στις αράδες με τα ακατανόητα ορνιθοσκαλίσματα. Κρυπτογράφημα Βιζενέρ, είπε μια απαλή γυναικεία φωνή στη μνήμη της. Να σου δείξω πώς το σπας χρησιμοποιώντας ένα κλειδί. Αλλά μπορείς και χωρίς κλειδί...*

«Εγώ όχι», μουρμούρισε η Όσλα. Δεν ήταν από τις διάνοιες, που έσπαγαν τους κώδικες με ένα μολυβάκι και λίγη δημιουργική σκέψη.

Ο φάκελος είχε μόνο μία ταχυδρομική σφραγίδα που δεν της έλεγε τίποτα. Δεν είχε όνομα αποστολέα. Ούτε διεύθυνση. Τα γράμματα στο κρυπτογραφημένο μήνυμα ήταν τόσο βιαστικά γραμμένα, που ο γραφικός χαρακτήρας δεν ήταν αναγνωρίσιμος. Η Όσλα γύρισε το χαρτί από την άλλη μεριά και είδε έναν λογότυπο στην κορυφή, σαν να είχε σκιστεί από σελίδα επίσημου μπλοκ.

ΦΡΕΝΟΚΟΜΕΙΟ ΚΛΟΚΓΟΥΕΛ

«Όχι», ψιθύρισε η Όσλα, «όχι...» Αλλά φάρευε ήδη ένα μολυβάκι από το κοντινότερο συρτάρι. Άλλη μια ανάμνηση, μια γελαστή φωνή να απαγγέλλει: *Του χαλασμού σας έγιναν προάγγελοι, μα δεν τις πήρατε χαμπάρι –Τις κοπέλες που με μολύβι και χαρτί, ολημερίς στο Μπλέτσλεϊ έδιναν τη μάχη τους!*

Η Όσλα κατάλαβε ποιο ήταν το κλειδί του μηνύματος: ΚΟΠΕΛΕΣ.

Έσκυψε πάνω από το χαρτί, το μολυβάκι της πήρε μπροστά και σιγά σιγά το κρυπτογράφημα της αποκάλυψε τα μυστικά του.

«ΣΤΟΥΝΓΚΡΟΒ 7602.»

Η Όσλα πήρε μια βαθιά εισπνοή καθώς η φωνή ταξίδεψε μέσα από τα παράσιτα της τηλεφωνικής γραμμής και έφτασε στ' αυτιά της από το μακρινό Γιόρκσαϊρ. Εκπληκτικό το πώς αναγνωρίζεις από δύο λέξεις μια φωνή που έχεις να ακούσεις χρόνια. «Εγώ είμαι», είπε τελικά. «Το έλαβες;»

Παύση. «Αντίο, Όσλα», είπε παγερά η παλιά φίλη. Χωρίς *Ποια είστε, παρακαλώ;* –είχε καταλάβει κι αυτή.

«Μη μου το κλείσεις, κυρία... όποιο κι αν είναι τώρα το επίθετό σου.»

«Νευράκια, Ός; Έχεις τις μαύρες σου, που δεν θα παντρευτείς εσύ τον πρίγκιπα σε δύο εβδομάδες;»

Η Όσλα δάγκωσε το κάτω χείλος της προτού πετάξει μια πληρωμένη απάντηση. «Δεν θα τσιμπήσω. Το έλαβες ή όχι;»

«Ποιο;»

«Το “Βιζενέρ”. Στο δικό μου σε αναφέρει.»

«Μόλις γύρισα στο σπίτι από ένα Σαββατοκύριακο στη θάλασσα. Δεν έχω δει ακόμη το ταχυδρομείο.» Ακούστηκε μακρινό θρόισμα χαρτιών. «Γιατί μου τηλεφώνησες; Δεν...»

«Είναι από αυτήν, καταλαβαίνεις τι σου λέω; Από το άσυλο.»

Μακριά σιωπή κατάπληξης.

«Δεν είναι δυνατόν», ακούστηκε εντέλει η απάντηση. Η Όσλα ήξερε ότι σκέφτονταν και οι δύο την πρώην φίλη τους. Την τρίτη κορυφή της λαμπερής τριάδας τους στα χρόνια του πολέμου.

Ξανά ένα θρόισμα χαρτιού, ένα σκίσιμο, μια κοφτή εισπνοή και η Όσλα κατάλαβε πως πέρα μακριά στο Γιόρκσαϊρ άλλο ένα κρυπτογραφημένο μήνυμα είχε βγει από τον φάκελό του. «Σπάσ' το, όπως μας είχε μάθει. Το κλειδί είναι κοπέλες.»

«“Τις Κοπέλες στο...”» Σώπασε απότομα, προτού πει την επόμενη λέξη. Η μυστικότητα ήταν και για τις δυο τους δεύτερη φύση, δεν θα έλεγαν ποτέ τίποτα σημαντικό από το τηλέφωνο. Αν έχεις ζήσει εξίμισι χρόνια με την Πράξη Κρατικού Απορρήτου σαν θηλιά γύρω από τον λαιμό σου, μαθαίνεις να ελέγχεις αυτομάτως την κάθε λέξη και την κάθε σκέψη σου. Η Όσλα άκουσε σύρσιμο μολυβιού σε χαρτί στην άλλη άκρη της γραμμής και σχεδόν ασυναίσθητα άρχισε να πηγαινοέρχεται, τρία βήματα μπρος, τρία βήματα πίσω. Οι σωροί των ρούχων σε διάφορα μέρη του δωματίου φάνταζαν σαν φτηνά πειρατικά λάφυρα, φανταχτερά και μισοθαμμένα ανάμεσα σε μεταξόχαρτο, χαρτονένια κουτιά συσκευασίας, αναμνήσεις και περασμένα χρόνια. Τρία κορίτσια να γελούν, κουμπώνοντας η μία το φόρεμα της άλλης σε ένα στενόχωρο δωμάτιο. Χορός στο Μπέντφορντ –με αμερικανική μπάντα, θα παίζουν όλα τα καινούρια του Γκλεν Μίλερ...

Η φωνή από το Γιόρκσαϊρ ακούστηκε ξανά επιτέλους, ανήσυχη, πειστωμένη. «Δεν ξέρουμε αν είναι αυτή.»

«Μη λες βλακείες, και βέβαια είναι αυτή. Το επιστολόχαρτο είναι αποκεί, όπου...» Η Όσλα διάλεξε με προσοχή τα επόμενα λόγια της. «Ποιος άλλος θα απαιτούσε τη βοήθειά μας;»

Στην ψυχρή απάντηση ενυπήρχε οργή. «Δεν της χρωστάω τίποτα, ανάθεμά την.»

«Είναι ξεκάθαρο πως αυτή δεν το σκέφτεται έτσι.»

«Ποιος ξέρει τι σκέφτεται; Είναι τρελή. Το ξέχασες;»

«Έπαθε νευρικό κλονισμό. Αυτό δεν σημαίνει ότι της σάλεψε.»

«Είναι στο άσυλο σχεδόν τριάμισι χρόνια.» Ξερά. «Δεν έχουμε ιδέα σε τι κατάσταση είναι τώρα. Σίγουρα φαίνεται ανισόρροπη –αυτά που ισχυρίζεται...»

Δεν υπήρχε περίπτωση να μιλήσουν από το τηλέφωνο γι' αυτά που ισχυριζόταν η πρώην φίλη τους.

Η Όσλα πίεσε με τις άκρες των δαχτύλων της τους βολβούς των ματιών της. «Πρέπει να συναντηθούμε. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος να το συζητήσουμε.»

Η φωνή της πρώην φίλης της ήταν αιχμηρή σαν σπασμένο γυαλί. «Άντε στο διάολο, Όσλα Κένταλ.»

«Υπηρετήσαμε μαζί εκεί. Θυμάσαι;»

Στην άλλη άκρη της Βρετανίας, το ακουστικό του τηλεφώνου κοπάνησε στη συσκευή. Η Όσλα κατέβασε το δικό της ήρεμα, αργά, με χέρι που έτρεμε. Τρία κορίτσια μαζί σε όλη τη διάρκεια ενός πολέμου, σκέφτηκε. Κολλητές, κάποτε.

Μέχρι την Ημέρα της Απόβασης στη Νορμανδία, εκείνη τη μοιραία ημέρα που έσπασαν σε χίλια κομμάτια και έγιναν δύο κορίτσια που δεν άντεχαν η μία την άλλη και ένα κορίτσι που έκτοτε είχε εξαφανιστεί σε ένα άσυλο φρενοβλαβών.

Μέσα στο Ρολόι

Κάπου πολύ μακριά, μια λιπόσαρκη γυναίκα κοιτούσε από το παράθυρο του κελιού της και προσευχόταν να την πιστέψουν. Οι ελπίδες της ήταν ελάχιστες. Ζούσε σε ένα τρελοκομείο, όπου η αλήθεια γινόταν παράνοια και η παράνοια αλήθεια.

Καλώς ήρθατε στο Κλόκγουελ.

Η ζωή εδώ ήταν σαν γρίφος –σαν εκείνο τον γρίφο που είχε ακούσει στα χρόνια του πολέμου, σε μια χώρα των θαυμάτων που λεγόταν Μπλέτσελ Παρκ: «Αν σε ρωτούσα με ποια φορά περιστρέφονται οι δείκτες ενός ρολογιού, τι θα μου έλεγες;»

«Χμ... δεξιόστροφη;» είχε απαντήσει κοκκινίζοντας.

«Όχι, όταν βρίσκεσαι μέσα στο ρολόι.»

Τώρα είμαι μέσα στο ρολόι, σκέφτηκε. Όπου όλα περιστρέφονται ανάποδα και κανένας δεν θα πιστέψει ποτέ ούτε λέξη από όσα θα πω.

Εκτός –ίσως– από τις δύο γυναίκες που είχε προδώσει, που την είχαν προδώσει, που κάποτε ήταν οι φίλες της.

Σας παρακαλώ, ευχήθηκε η γυναίκα μέσα στο άσυλο, κοιτώντας προς τον νότο, όπου τα κρυπτογραφημένα μηνύματά της είχαν πετάξει σαν εύθραυστα χάρτινα πουλάκια. Πιστέψτε με.

ΟΧΤΩ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ

Δεκέμβριος του 1939

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

“Θα ήθελα να ήμουν τριάντα έξι χρονών, να φοράω μαύρο σατέν και μια σειρά μαργαριτάρια”», διάβασε «φωναχτά η Μαμπ Τσερτ. «Είναι το πρώτο λογικό πράγμα που έχεις πει μέχρι στιγμής, χαζοβιόλα», σχολίασε.

«Τι διαβάζεις;» ρώτησε η μητέρα της, ξεφυλλίζοντας ένα παλιό περιοδικό.

«Τη Ρεββέκα της Δάφνης ντι Μοριέ.» Η Μαμπ γύρισε σελίδα. Έκανε διάλειμμα από τα βιβλία της λίστας με τα «100 Κλασικά Έργα Λογοτεχνίας για τη Σύγχρονη Καλλιεργημένη Κυρία» –όχι πως η Μαμπ ήταν κυρία ή ιδιαίτερα καλλιεργημένη, αλλά είχε βάλει στόχο να γίνει και τα δύο. Έχοντας τελειώσει με τα χίλια ζόρια το νούμερο 56 της λίστας, την *Επιστροφή του Αυτόχθονα*, του Τόμας Χάρντι (γιαχ!), θεώρησε ότι της άξιζε μια μικρή επιβράβευση με κάτι πιο ευχάριστο όπως η *Ρεββέκα*. «Αυτή είναι μια νερόβραστη κι αυτός ένας από εκείνους τους σκυθρωπούς τύπους που σε καταπιέζουν και υποτίθεται πως σ’ αρέσει. Αλλά, κατά περίεργο τρόπο, δεν μπορώ να σταματήσω να το διαβάζω.» Ίσως επειδή η Μαμπ, όποτε φανταζόταν τον εαυτό της τριάντα έξι χρονών, φορούσε οπωσδήποτε μαύρο σατέν και πέρλες. Στο όνειρο υπήρχε κι ένα λαμπραντόρ κουλουριασμένο μπροστά στα πόδια της και το δωμάτιο ήταν γεμάτο

ράφια με βιβλία που ήταν δικά της, όχι φθαρμένα αντίτυπα με τσακισμένες σελίδες από τη δανειστική βιβλιοθήκη. Υπήρχε και η Λούσι σε αυτό το όνειρο, με ροζ μαγουλάκια και δαμασκηνή σχολική ποδιά, σαν αυτές που φοράνε τα κορίτσια που πάνε σε ακριβά σχολεία και κάνουν ιππασία με πόνι.

Η Μαμπ σήκωσε τα μάτια της από τη Ρεββέκα και παρακολούθησε τη μικρή της αδερφή να πηδάει πάνω από φανταστικούς φράχτες καλπάζοντας με τα δυο της δάχτυλα: η Λούσι, σχεδόν τεσσάρων χρονών, πάρα πολύ αδύνατη κατά την κρίση της Μαμπ, με ένα βρομερό πουλόβερ και μια άθλια φούστα, έβγαζε διαρκώς τις κάλτσες της. «Λούσι, όχι.» Η Μαμπ ανέβασε ξανά την κάλτσα στο πόδι της αδερφούλας της. «Κάνει πολύ κρύο για να κυκλοφορείς ξυπόλυτη σαν ορφανό του Ντίκενς.» Η Μαμπ είχε βγάλει όλον τον Ντίκενς την προηγούμενη χρονιά –από το νούμερο 26 έως το 33 στη λίστα– παλεύοντας με τα κεφάλαια στα διαλείμματα της δουλειάς. *Μάρτιν Τσάζλγουιτ. Μπλιαχ!*

«Τα πόνι δεν φοράνε κάλτσες», είπε άγρια η Λούσι. Είχε τρέλα με τα άλογα: η Μαμπ την πήγαινε τις Κυριακές στο Χάιντ Παρκ για να χαζεύει αυτούς που έκαναν ιππασία. Αχ, τα ματάκια της Λούσι όταν περνούσαν από μπροστά της καβάλα στα πόνι τους τα πεντακάθαρα κοριτσάκια με τα παντελόνια ιππασίας και τις δερμάτινες μπότες τους! Η Μαμπ λαχταρούσε να δει τη Λούσι καβάλα σε ένα πόνι Σέτλαντ.

«Μπορεί τα αλογάκια να μη φοράνε κάλτσες, όμως τα κοριτσάκια φοράνε», της είπε. «Αλλιώς, κρυολογούν και αρρωσταίνουν.»

«Εσύ μια ζωή έπαιζες ξυπόλυτη και δεν αρρώστησες ποτέ.» Η μητέρα της Μαμπ κούνησε το κεφάλι της. Από αυτήν η Μαμπ είχε κληρονομήσει το ύψος της, σχεδόν ένα κι ογδόντα, που το κουβαλούσε με τους ώμους στητούς και το πιγούνι ψηλά, ενώ η κυρία Τσερτ μονίμως καμπούριαζε. Το σιγάρο ανάμεσα στα χείλη της κουνιόταν πάνω κάτω καθώς μουρμούριζε, διαβάζοντας δυνατά

από ένα παλιό τεύχος του *Bystander*: “Δύο ντεμπιτάντ του 1939, την Όσλα Κένταλ και την Αξιότιμη Γκουινεβιέρ Μπρόντρικ, είχε στη διάθεσή του ο Ίαν Φάρκιουαρ για να πιάσει κουβέντα μεταξυ υποδρομιών...” Δες το παλτό μινκ της Κένταλ...»

Η Μαμπ έριξε μια ματιά στη σελίδα. Η μητέρα της τα έβρισκε συναρπαστικά όλα αυτά –ποια κόρη του Τάδε λόρδου είχε παρουσιαστεί στο Παλάτι, ποια αδερφή της Δείνα λαίδης είχε εμφανιστεί στο Άσκοτ με βιολετί ταφτά–, αλλά η Μαμπ μελετούσε τις σελίδες με τα κοινωνικά σαν εγχειρίδιο οδηγιών: ποια ντυσίματα μπορούσε να αντιγράψει κάποια με μισθό πωλήτριας; «Αναρωτιέμαι αν θα έχουμε φέτος Σεζόν, με τον πόλεμο και τα λοιπά», είπε.

«Οι περισσότερες ντεμπιτάντ θα καταταγούν στις WREN, φαντάζομαι. Για τους ανθρώπους της δικής μας σειράς θα είναι ή ο Στρατός Ξηράς ή η ATS, Βοηθητική Υπηρεσία Γυναικών, αλλά οι νεαρές της καλής κοινωνίας θα πάνε όλες στο Βασιλικό Ναυτικό Γυναικών. Λένε ότι σχεδίασε τη στολή τους ο Μαλινό, αυτός που ντύνει την Γκρέτα Γκάρμπο και τη δούκισσα του Κεντ...»

Η Μαμπ συνοφρυώθηκε. Παντού έβλεπε στολές αυτή την εποχή –το μόνο σημάδι μέχρι στιγμής ότι υπήρχε πόλεμος. Η Μαμπ βρισκόταν εδώ, σε αυτό το ίδιο μικρό διαμέρισμα στο Ιστ Εντ του Λονδίνου, μαζί με τη μητέρα της, καπνίζοντας και ακούγοντας με νεύρα τεντωμένα στο ραδιόφωνο το διάγγελμα από την Ντάουνινγκ Στριτ, νιώθοντας μια παράξενη παγωμάρα όταν η μονότονη κουρασμένη φωνή του πρωθυπουργού Τσάμπερλεν είπε: «Η χώρα βρίσκεται σε πόλεμο με τη Γερμανία.» Αλλά από τότε Γερμανοί δεν είχαν φανεί ούτε για δείγμα.

Η μητέρα της διάβαζε πάλι φωναχτά. «“Η Αξιότιμη Ντέμπορα Μίτφορντ σε παγκάκι στο λιβάδι των αλόγων με τον λόρδο Αντριου Κάβεντις”. Δες εδώ δαντέλα, Μέιμπελ...»

«Μαμπ, μαμά, όχι Μέιμπελ.» Της έφτανε το Τσερτ, δεν θα ανεχόταν και το Μέιμπελ αποπάνω. Διαβάζοντας το Ρωμαιοσ και Ιουλιέτα (αριθμός 23 στη λίστα της) είχε πέσει πάνω στη

φράση του Μερκούτιου «Βλέπω, ήσουν με τη βασίλισσα Μαμπ!» και είχε τσιμπήσει το όνομα κατευθείαν: «Βασίλισσα Μαμπ.» Ναι, αυτή θα μπορούσε να είναι ένα κορίτσι που φορούσε μαργαριτάρια, είχε αγοράσει στη μικρή της αδερφή ένα πόνι και είχε παντρευτεί έναν τζέντλεμαν.

Όχι πως η Μαμπ ονειρευόταν δούκες που έκρυσαν τον τίτλο τους ή εκατομμυριούχους με σκάφος στη Μεσόγειο –η ζωή δεν ήταν μυθιστόρημα σαν τη Ρεββέκα. Κανένας μυστηριώδης πάμπλουτος αριστοκράτης δεν θα διάλεγε μια κοπέλα από το Σόρντιτς, όσο μορφωμένη κι αν ήταν. Αλλά ένας τζέντλεμαν, ένας καλός και σωστός άντρας με αξιοπρεπείς σπουδές και καλό επάγγελμα –ναι, ένας τέτοιος σύζυγος ήταν κάτι εφικτό. Υπήρχε κάπου. Η Μαμπ έπρεπε απλώς να τον συναντήσει.

«Μαμπ!» Η μητέρα της κουνούσε το κεφάλι, έτοιμη να γελάσει. «Μα ποια νομίζεις ότι είσαι;»

«Κάποια που θα τα καταφέρει καλύτερα από μια Μέμπελ.»

«Εσύ και το καλύτερα. Ότι είναι καλό για εμάς τους υπόλοιπους δεν σου φτάνει;»

Όχι, σκέφτηκε η Μαμπ, αλλά προτίμησε να μην το πει, γιατί είχε μάθει ότι στους ανθρώπους δεν αρέσει να σε ακούν να λες πως θέλεις κάτι παραπάνω από όσα έχεις. Ήταν η πέμπτη από έξι αδέρφια που είχαν μεγαλώσει ο ένας πάνω στον άλλο σε αυτό το στενόχωρο διαμέρισμα που μύριζε τηγανισμένο κρεμμύδι και πίκρα, με μια κοινή εξωτερική τουαλέτα που τη μοιράζονταν με άλλες δύο οικογένειες –θα την έπαιρνε ο διάλογος αν θα ντρεπόταν ποτέ γι' αυτό, αλλά θα την έπαιρνε και θα τη σήκωνε αν θα της ήταν ποτέ αρκετό. Μα τόσο φοβερό ήταν να θέλεις κάτι παραπάνω από μια δουλειά σε εργοστάσιο ώσπου να παντρευτείς; Να θέλεις ο άντρας σου να είναι κάτι παραπάνω από έναν εργάτη της γειτονιάς, που κατά πάσα πιθανότητα θα το έριχνε στο ποτό και στο τέλος θα έφευγε οριστικά από το σπίτι, όπως είχε κάνει ο πατέρας της; Η Μαμπ ποτέ δεν είχε προσπαθήσει να

πείσει κανέναν από την οικογένειά της να κάνει κάτι καλύτερο στη ζωή του· δεν είχε πρόβλημα, εφόσον ήταν ευχαριστημένοι. Αυτοί γιατί δεν την άφηναν ήσυχη;

«Νομίζεις πως είσαι πολύ υπεράνω για να πας να δουλέψεις;» της είχε φωνάξει η μητέρα της όταν η Μαμπ δεν ήθελε να σταματήσει το σχολείο στα δεκατέσσερα. «Τόσα παιδιά εδώ μέσα κι ο πατέρας σου φευγάτος...»

«Δεν είμαι πολύ υπεράνω για να δουλέψω», είχε απαντήσει με θυμό η Μαμπ. «Αλλά θα δουλέψω για κάτι.» Από δεκαεσσάρων χρονών, που έπιασε δουλειά σε παντοπωλείο και έμαθε να αποφεύγει τους υπαλλήλους που την τσιμπούσαν στον πισινό, η Μαμπ πάντα κοίταζε μπροστά. Εντέλει κι αυτή έγινε υπάλληλος και μελετούσε πώς μιλούσαν και τι φορούσαν οι καλύτεροι από τους πελάτες. Έμαθε να στέκεται σωστά, να κοιτάζει τους ανθρώπους στα μάτια. Κι αφού μελέτησε επί έναν χρόνο τις πωλήτριες στο Σέλφριτζ, πέρασε ένα πρωί τη δίφυλλη πόρτα στην Όξφορντ Στριτ, με ένα φτηνό ταγέρ και καλά παπούτσια, που της είχαν κοστίσει τους μισθούς ενός εξαμήνου, και προσελήφθη ως πωλήτρια στις πούδρες και στα αρώματα. «Στάθηκες τυχερή», της είχε πει η μαμά, λες και δεν είχε χρειαστεί να κάνει τίποτα η Μαμπ για να τα καταφέρει.

Αλλά δεν είχε φτάσει ακόμη εκεί που ήθελε, ούτε κατά διάνοια. Είχε ολοκληρώσει πρόσφατα έναν κύκλο μαθημάτων για γραμματείς που τον πλήρωσε κάνοντας αιματηρές οικονομίες και είχε βάλει σκοπό, όταν θα έμπαινε στα είκοσι δύο, στις αρχές της επόμενης χρονιάς, να βρίσκεται καθισμένη πίσω από ένα λουστραρισμένο γραφείο, δακτυλογραφώντας καθ' υπαγόρευση και έχοντας στο περιβάλλον της ανθρώπους που θα έλεγαν «Καλημέρα, δεσποινίς Τσερτ» αντί για «Ε, Μέιμπελ!».

«Τι θα κερδίσεις με όλα αυτά τα σχέδια που κάνεις;» την είχε ρωτήσει η μητέρα της. «Κανέναν κυριλέ γκόμενο που θα σε βγάλει πέντ' έξι φορές για φαγητό;»

«Δεν με ενδιαφέρουν οι κυριλέ γκόμενοι.» Κατά τη γνώμη της Μαμπ, οι έρωτες ήταν για τα μυθιστορήματα. Το ζητούμενο δεν ήταν ο έρωτας –ακόμα και ο γάμος δεν ήταν το ζητούμενο. Ναι, ένας καλός σύζυγος θα ήταν ίσως ο πιο γρήγορος τρόπος για να ανέβεις τη σκάλα προς την ασφάλεια και την οικονομική άνεση, αλλά δεν ήταν ο μοναδικός. Κάλλιο να κατέληγε γεροντοκόρη με ένα γυαλιστερό γραφείο, καλό μισθό και λεφτά στην τράπεζα, αποκτημένα με τον ιδρώτα του προσώπου της, παρά απογοητευμένη και πρόωρα γερασμένη από τις βάρδιες στο εργοστάσιο και από τις πολλές γέννες.

Οτιδήποτε ήταν προτιμότερο από αυτό.

Η Μαμπ κοίταξε το ρολόι της. Ήταν ώρα να φύγει για τη δουλειά. «Δώσε μου ένα φιλάκι, Λους. Πώς είναι το χεράκι σου;» Η Μαμπ εξέτασε το τεντωμένο δάχτυλο της αδερφούλας της, όπου της είχε μπει μια ακίδα την προηγούμενη μέρα. «Πάει, πέρασε. Θεούλη μου, είσαι πολύ βρόμικη...» Σκούπισε τα μάγουλα της μικρής με ένα καθαρό μαντιλάκι.

«Κανένας δεν έπαθε τίποτε από λίγη βρομιά», είπε η κυρία Τσερτ.

«Θα σε κάνω μπάνιο όταν γυρίσω.» Η Μαμπ φίλησε τη Λούσι, προσπαθώντας να μην εκνευριστεί με τη μητέρα τους. *Είναι κουρασμένη, αυτό είναι.* Ακόμη ντρεπόταν να θυμάται τον θυμό της μαμάς, που έπρεπε να υπομείνει άλλη μια, τόσο αργοπορημένη προσθήκη σε μια φαμίλια με πέντε παιδιά. «Είμαι πολύ μεγάλη πια για να κυνηγάω μωρά στα πατώματα», έλεγε και ξεφυσούσε, κοιτώντας τη Λούσι που μπουσουλούσε σαν καβουράκι. Παρ' όλα αυτά, δεν μπορούσε να γίνει τίποτε άλλο, έπρεπε αναγκαστικά να τα βγάλουν πέρα.

Για λίγο καιρό ακόμη, έστω, σκέφτηκε η Μαμπ. Αν έβρισκε σύντομα έναν κατάλληλο σύζυγο, θα τον καλόπιανε και θα τον έπειθε να βοηθήσει την αδερφή της, για να μη χρειαστεί να σταματήσει το σχολείο στα δεκατέσσερα η Λούσι και να πιάσει

δουλειά. Κι αν της έκανε αυτή τη χάρη ο άντρας της, η Μαμπ δεν θα του ζητούσε ποτέ τίποτε άλλο.

Το κρύο περόνιασε το πρόσωπό της μόλις βγήκε βιαστικά στον δρόμο. Σε πέντε μέρες θα ήταν Χριστούγεννα, αλλά δεν είχε χιονίσει ακόμη. Δύο κορίτσια με στολή του Βοηθητικού Σώματος Στρατού Ξηράς πέρασαν βιαστικά από δίπλα της και η Μαμπ αναρωτήθηκε πού θα την έστελναν να υπηρετήσει, αν η στράτευση γινόταν υποχρεωτική για τις γυναίκες...

«Κάνεις κέφι μια βόλτα, κούκλα;» Ένας τύπος με στολή της RAF την πλεύρισε και άρχισε να βαδίζει δίπλα της. «Είμαι σε άδεια, πάμε να περάσουμε ωραία.»

Η Μαμπ τού έριξε το παγερό βλέμμα που είχε τελειοποιήσει από δεκαεσσάρων χρονών, μια φαρμακερή ματιά κάτω από τα κατάμαυρα φρύδια της, και τάχυνε το βήμα της. Θα μπορούσα να καταταγώ στη WAAF, σκέφτηκε, γιατί η στολή του τύπου τής θύμιζε ότι η Βασιλική Αεροπορία είχε και ένα Γυναικείο Βοηθητικό Τμήμα. Καλύτερα εκεί παρά βοηθητική στον Στρατό Ξηράς, να μαζεύει σβουνιές με το φτυάρι στο Γιόρκσαϊρ.

«Έλα τώρα, μην είσαι τόσο ακατάδεκτη προς έναν άντρα που θα πάει στον πόλεμο. Δώσε μου ένα φιλάκι...»

Τύλιξε το χέρι του γύρω από τη μέση της, πιέζοντας. Η Μαμπ μύρισε μπίρα και μπριγιαντίνη, και μια άσχημη αποσπασματική ανάμνηση αναδύθηκε απότομα στο μυαλό της. Την απώθησε βίαια, γρήγορα, και η φωνή της, χωρίς να το κάνει σκόπιμα, βγήκε σαν γρούλισμα. «Άντε στο διάολο...» Και έριξε στον αεροπόρο μια κλοτσιά στο καλάμι, απρόσμενα δυνατή και αποτελεσματική. Αυτός έβγαλε μια φωνή καθώς παραπάτησε στο παγωμένο πλακόστρωτο. Η Μαμπ ξεκόλλησε το χέρι του από τον γοφό της και κατευθύνθηκε προς τον σταθμό του μετρό, κάνοντας πως δεν άκουγε τα επίθετα με τα οποία τη στόλιζε ο αεροπόρος και απωθώντας το ρίγος της κακής ανάμνησης. Η θετική πλευρά: ναι, οι δρόμοι ήταν γεμάτοι στρατιώτες που σε

χούφτωναν, αλλά πολλοί από αυτούς ήταν καλά παιδιά και πρόθυμοι να πάνε ένα κορίτσι στην εκκλησία ή στο δημαρχείο, όχι μόνο στο κρεβάτι. Αν είχε φέρει κάτι ο πόλεμος στο ξεκίνημά του, αυτό ήταν οι εσπευσμένοι γάμοι. Η Μαμπ το έβλεπε να συμβαίνει στο Σόρντιτς: νύφες να δίνουν τον γαμήλιο όρκο χωρίς να περιμένουν καν να βρουν ένα νυφικό από δεύτερο χέρι· οτιδήποτε προκειμένου να δουν μια βέρα στο δάχτυλό τους προτού ο καλός τους φύγει για τον πόλεμο. Και μορφωμένοι κύριοι να στέλνονται στο μέτωπο το ίδιο γρήγορα με τους άντρες από το Σόρντιτς. Η Μαμπ σίγουρα δεν θα έλεγε ποτέ πως ο πόλεμος ήταν καλό πράγμα –είχε διαβάσει Ουίλφρεντ Όουεν και Φράνσις Γκρέι, παρότι η πολεμική ποίηση μάλλον είχε θεωρηθεί πολύ σκληρή για να συμπεριληφθεί στα «100 Κλασικά Έργα Λογοτεχνίας για τη Σύγχρονη Καλλιεργημένη Κυρία». Αλλά θα ήταν ηλίθια αν δεν αντιλαμβανόταν πως αυτός ο πόλεμος θα άλλαζε τον κόσμο της σε αφάνταστο βαθμό.

Ίσως εντέλει να μη χρειαζόταν να φάξει για μια θέση γραμματέως. Θα υπήρχε κάποια δουλειά σχετική με τον πόλεμο κάπου στο Λονδίνο, για ένα κορίτσι που είχε γίνει εξπέρ στη δακτυλογράφηση και στη στενογραφία, κάποιο πόστο όπου η Μαμπ θα μπορούσε να υπηρετήσει τον βασιλιά και την πατρίδα της, να γνωρίσει έναν καλό άντρα και να στηρίζει οικονομικά την οικογένειά της.

Η πόρτα ενός μαγαζιού άνοιξε με κρότο και ακούστηκε μια στροφή ενός χριστουγεννιάτικου τραγουδιού από το ραδιόφωνο. Τα Χριστούγεννα του 1940, σκέφτηκε η Μαμπ, ίσως τα πράγματα να είναι εντελώς διαφορετικά. Με την καινούρια χρονιά μπορεί να αλλάξουν πολλά.

Πόλεμος σημαίνει αλλαγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Πρέπει να βρω μια δουλειά. Ήταν το πρώτο πράγμα που σκέφτηκε η Όσλα επιστρέφοντας στην Αγγλία στα τέλη του 1939.

«Όσλα, αγάπη μου, δεν υποτίθεται ότι θα ήσουν στο Μόντρεαλ;» είχε πει έκπληκτη η φίλη της, Σάλι Νόρτον. Η Όσλα Κένταλ και η Αξιότιμη Σάρα Νόρτον είχαν τον ίδιο νονό και είχαν παρουσιαστεί στο Παλάτι με μια σεζόν διαφορά. Η Σάλι ήταν το πρώτο άτομο στο οποίο είχε τηλεφωνήσει η Όσλα όταν πάτησε ξανά το πόδι της σε αγγλικό έδαφος. «Νόμιζα ότι η μητέρα σου σε είχε στείλει πακέτο στα ξαδέρφια σου στον Καναδά όταν ξέσπασε ο πόλεμος.»

«Σάλ, νομίζεις πως θα μπορούσε οτιδήποτε να με εμποδίσει να βρω τρόπο να γυρίσω στην πατρίδα;» Της είχε πάρει έξι εβδομάδες ώσπου να οργανώσει ένα περίπλοκο σχέδιο δραπέτευσης, πυρετωδώς και έξαλλη από θυμό, αφότου η μητέρα της την είχε στείλει στο Μόντρεαλ. Λίγο ξεδιάντροπο φλερτ με άντρες που είχαν τις κατάλληλες διασυνδέσεις για ταξιδιωτικές άδειες, μερικά ευφάνταστα ψεματάκια στα ξαδέρφια, μια μικρή απατεωνιά –το αεροπορικό εισιτήριο από Μόντρεαλ για Λισαβόνα ταίριαξε καλύτερα στην Όσλα απ’ ό,τι στην πρώτη του κάτοχο–, ένα ταξίδι με πλοίο από την Πορτογαλία και *voilà*. «Αντίο,

1940, Μπλέτσεϊ Παρκ, Μπάκιγχαμσαϊρ.

Τρεις εντελώς διαφορετικές μεταξύ τους γυναίκες επιλέγονται για να εργαστούν στο μυστηριώδες Μπλέτσεϊ Παρκ, εκεί που τα καλύτερα μυαλά της Βρετανίας ασχολούνται με την αποκρυπτογράφηση των γερμανικών στρατιωτικών κωδίκων.

Η ζοηρή ντεμπιτάντ Όσλα έχει στα πόδια της τον γοητευτικό πρίγκιπα Φίλιππο της Ελλάδας, όμως καίγεται να αποδείξει ότι είναι κάτι παραπάνω από μια κοσμική νεαρή, δουλεύοντας ως μεταφράστρια των αποκωδικοποιημένων μυστικών του εχθρού.

Η αυτοδημιούργητη Μαμπ γίνεται άριστη στον χειρισμό των μηχανών αποκρυπτογράφησης, κρύβοντας τα παλιά της τραύματα και την καταγωγή της από τις φτωχογειτονιές του Ιστ Εντ του Λονδίνου. Και η συνεσταλμένη Μπεθ από το κοντινό χωριό είναι το αουτσάιντερ που εκπαιδεύεται ως μία από τις ελάχιστες κρυπταναλύτριες του Μπλέτσεϊ Παρκ.

1947, Λονδίνο.

Τις παραμονές του βασιλικού γάμου της πριγκίπισσας Ελισάβετ με τον πρίγκιπα Φίλιππο, επτά χρόνια αφότου πρωτογνωρίστηκαν οι τρεις γυναίκες, προμηνύεται καταστροφή. Η Όσλα, η Μαμπ και η Μπεθ έχουν αποξενωθεί, η φιλία τους έχει διαλυθεί από μυστικά και προδοσίες, αλλά τώρα πρέπει να δώσουν αγώνα δρόμου ενάντια στον χρόνο για να σπάσουν έναν τελευταίο κώδικα, προτού να είναι πολύ αργά γι' αυτές και την πατρίδα τους.